

Moms i affärssystem

Funktionalitet, arbetsinsats och kostnader

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Grundfunktionalitet	4
2. Parametrar för momsbestämmande	5
2.1 Grunduppsättning	5
2.2 Beslutsscheman	6
2.3 Momskoder och huvudbokskonton	7
2.3.1 Inledning	7
2.3.2 Momskoder	7
2.3.3 Bokning mot huvudbokskonto	9
2.3.4 Andra lösningar	9
2.4 Löpande underhåll	9
3. Åtgärder och kostnader vid lagändringar	11
3.1 Inledning	11
3.2 Exempel på arbetsinsats och kostnad för att beakta lagändringar	11
3.3 Kostnader för att beakta lagändringar	13
3.3.1 Inledning	13
3.3.2 Exempel – Förändrade bestämmelser om importmoms	13
3.3.3 Exempel – Momshanteringsverktyg	14
3.3.4 Exempel – Beskattning av tjänster samt skrotmoms	14
3.3.5 Exempel – Fakturakrav	14
3.4 Lagstiftarens medvetenhet kring företagens situation	14
4. Avslutande kommentarer	15
Bilaga 1. Sammanställning över företags kostnader för IT-anpassningar till följd av lagändringar	16
Bilaga 2. Konsekvensanalys och IT-system	18
Kartläggning av propositioner som kommenterar eventuell inverkan på företags respektive berörd myndighets affärssystem	18
Propositioner som ingår i sammanställning	30
Propositioner som inte ingår i sammanställning	31

Sammanfattning

I takt med globaliseringen och det ökade utbytet av varor och tjänster över landsgränserna kompliceras företagens momshantering. En ovärderlig hjälp i det avseendet är den tekniska utvecklingens bidrag till mer omfattande automatiserade processer. Idag är systemstöd av olika slag många gånger en förutsättning för att företag ska kunna hantera och rapportera moms korrekt. Systemstödet är dock kostsamt för företagen, dels vad gäller att investera i nya systemstöd, dels vad gäller att underhålla och anpassa dem till ändrade villkor. Nya transaktionsflöden såväl som nya lagbestämmelser, ändrade rapporteringskrav etc., lämnar ofta företagen med stora systemutmaningar och därmed förenliga kostnader.

Deloitte har av Svenskt Näringsliv ombetts att översiktligt redogöra för affärssystemens grundläggande funktionalitet i momshänseende. Syftet med genomgången är att ge lagstiftaren, myndigheter, företag, skattekonsulter m.fl. en grundläggande redogörelse och därmed även öka förståelsen för hur lagändringar och nya rapporteringskrav påverkar företagen. Svenskt Näringsliv har även efterfrågat en mindre analys över företagens kostnader för att anpassa sig till lagändringar samt i vilken utsträckning lagstiftaren synes beakta företagens situation i samband med att lagändringar övervägs.

Vi har gått igenom de senaste 20 årens mer betydande propositioner på momsområdet och kan konstatera att inte i något fall har lagstiftaren beaktat eller överhuvudtaget reflekterat över företagens kostnader för att implementera och efterleva förändringar i lagstiftningen på momsområdet. I de fall lagstiftaren har genomfört en kostnadsanalys eller kommenterat förväntade kostnader och arbetsinsatser har det avsett Skatteverkets eller annan myndighets kostnader.

Det kan konstateras att olika affärssystem skiljer sig i funktionalitet, framförallt gäller det i vilken utsträckning det specifika systemet ger användaren möjligheter att skapa tekniska lösningar för att möta de ökande kraven som ställs från ett momsperspektiv. Erfarenhetsmässigt tvingas företag avsätta omfattande resurser i form av tid och pengar dels för att bygga en korrekt moms- och rapporteringsfunktionalitet, dels för att säkerställa att det möter förändringar i de legala krav som uppställs. Med en alltmer komplex momsagstiftning finns det inget som tyder på att dessa kostnader kommer att minska.

Av vår övergripande sammanställning över företagens hantering av lagändringar framgår att företagen ofta upplever att tiden är alltför knapp från beslut till ikraftträdande för att de ska hinna anpassa sina affärssystem, och att den processen ofta är mycket kostsam. Därutöver medger dessvärre inte alltid tillgänglig funktionalitet att företagen lyckas konfigurera sina system för att hantera lagändringen, vilket i praktiken innebär att många företag tvingas till manuell hantering av en stor mängd transaktioner varje redovisningsperiod.

För de företag som helt eller delvis saknar de tekniska eller ekonomiska förutsättningarna att bygga systemstöd för moms-rapporteringen återstår endast alternativet med en långtgående manuell hantering, vilket är ett kostsamt och tidsödande alternativ som dessutom ofta innebär en stor riskexponering.

Som utvecklingen sett ut det senaste decenniet samt med hänsyn tagen till föreslagna förändringar i momslagstiftningen/rapporteringsskyldigheten finns det dessvärre inga tecken på att företagens kostnader för att hantera sin momsprocess på adekvat sätt kommer att minska. Med tanke på att företagen som utgångspunkt ska fungera som oavlönade uppbördsmän till staten kan det ifrågasättas om det är rimligt att momshanteringen ska medföra en sådan belastning på företagen. Oavsett svaret på den frågan är det tydligt att samtliga aktörers, inklusive lagstiftarens och myndigheters, kunskap och förståelse för systemens komplexitet och inverkan på företagens möjlighet till regelefterlevnad måste höjas avsevärt.

För att säkerställa att rapporteringen av framtida förändringar i momslagstiftningen kan genomföras och, framförallt, efterlevas av företagen efterlyses en konsekvensanalys såväl som en dialog med näringslivet innan ny lagstiftning införs.

Stockholm i juni 2015

Joachim Agrell, Partner
Carolin Symmons, Manager

Deloitte AB

1. Grundfunktionalitet

För att kunna efterleva de legala krav som ställs på dagens företag avseende momsredovisning så krävs ett avancerat affärssystem i kombination med kompetens inom såväl IT som moms. De företag som bedriver verksamhet i flera länder måste vidare säkerställa att de möter de krav som gäller i respektive land, vilket komplicerar företagets situation ytterligare.

För att redovisa moms på ett legalt korrekt sätt måste företagen skilja på följande transaktioner;

- lokala transaktioner (inom landet),
- transaktioner inom EU respektive
- transaktioner utanför EU.

Därutöver måste företagen dela upp nämnda huvudtransaktioner utifrån om det är fråga om

- varor eller tjänster respektive
- inköp eller försäljning.

Enbart ovan nämnda uppdelning ställer höga krav på företagets affärssystem, och då ska det noteras att uppräkningsen endast inkluderar transaktioner som ur ett momsperspektiv är förhållandevis okomplicerade. I tillägg till de grundläggande kriterierna kommer den långa listan av specialtransaktioner som måste beaktas och i förlängningen rapporteras, exempelvis;

- trepartshandel,
- specialregleringar kring lokal omvänd beskattning, exv. bygg- och skrotmoms, utländska icke-etablerade bolag,
- momsfria transaktioner, exv. bank- och försäkringsverksamhet och
- tullager.

Den grundfunktionalitet för momsrapportering som finns i ett nytt affärssystem varierar i hög grad mellan olika tillverkare. Generellt kan det noteras att det inte finns något affärssystem på marknaden idag som i dess grunduppsättning säkerställer en korrekt momsrapportering om inte företagets verksamhet är begränsat till enklare transaktioner inom landet. Företag som investerar i ett nytt affärssystem måste avsätta mycket tid och pengar på att konfigurera systemet så att det anpassas efter företagets verksamhet och uppfyller de legala krav som ställs. En lyckad konfiguration kräver dessutom att de IT-personer som ansvarar för implementeringen av det nya affärssystemet arbetar nära de medarbetare som har kunskap om företagets transaktionsflöden och som förstår de utmaningar och moms-bedömningar som verksamheten innebär och kräver.

För det fall affärssystemet inte konfigureras på så sätt att det kan hantera företagets olika transaktionsflöden ur ett momsperspektiv, kommer företaget behöva acceptera en omfattande manuell moms-hantering, exv. ifråga om bokning av enskilda fakturor. En manuell hantering medför såväl ökade kostnader som ett högre risktagande för företagen.

2. Parametrar för momsbestämmande

2.1 Grunduppsättning

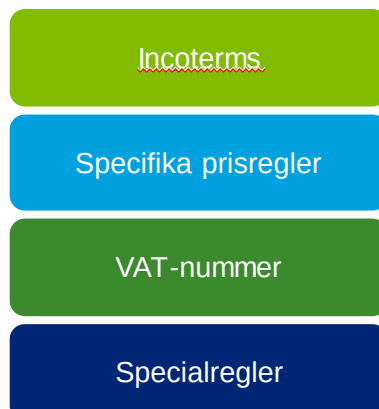
Idag är transaktionsvolymerna för de flesta medelstora och stora företagen så pass omfattande att det inte är möjligt att manuellt hantera varje enskild faktura. Dagens företag tvingas därför i allt större utsträckning förlita sig på affärssystemet för att sortera transaktioner efter typ och rapporterings-skyldighet. Det i sig förutsätter att affärssystemet är uppsatt så att det kan skilja på olika typer av transaktioner samt identifiera parametrar som föranleder skilda rapporteringskrav. Många större affärssystem är uppsatta så att de "momsbestämmer" transaktioner baserat på följande parametrar;

Ovan motsvarar grunduppsättningen i flertalet affärssystem även om varianter och andra parametrar finns. Det senare gäller särskilt om man använder sig av ett mindre system.

I Sverige använder många företag mindre affärssystem och affärssystem som initialt inte är anpassade för globala verksamheter eller för de varierande rapporteringskrav som idag ställs från ett moms-perspektiv. I mindre affärssystem baseras momsbestämmandet som regel endast på två parametrar, vanligtvis leverantör/kund och vara/tjänst.

Vid mer komplicerade flöden, exv. flerpårtstransaktioner, måste ofta ytterligare parametrar beaktas för att momsbestämma transaktionen, exempelvis;

2.2 Beslutsscheman

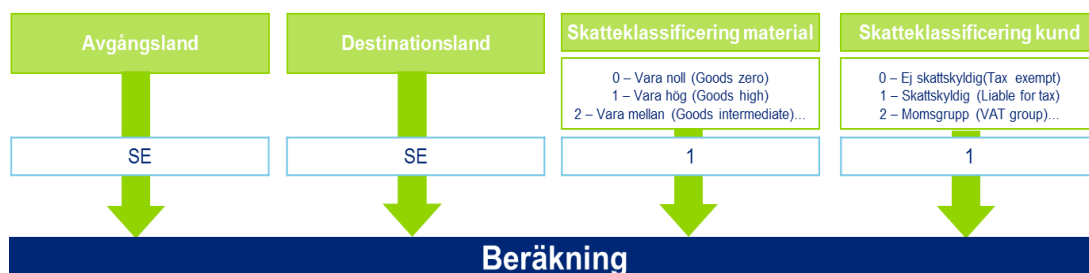
När en transaktion ska momsbestämmas i affärssystemet görs det vanligtvis genom uppsatta regler, ofta kallade beslutsscheman. Dessa beslutsscheman måste vara så detaljerade i sin uppsättning att de kan identifiera de parametrar som skiljer två snarlika transaktioner åt. Det kräver att all grunddata som finns i affärssystemet är korrekt uppsatt och tillräcklig för att identifiera egenskaper på detaljnivå. Ett företag måste därför säkerställa att det bl.a. har följande information;

Kunder	Näringsidkare/privatperson VAT-nummer ja/nej Etableringsland Destinationsland Momsgrupp eller företagsinternt
Leverantörer	Näringsidkare/privatperson VAT-nummer ja/nej Etableringsland Avsändningsland Momsgrupp eller företagsinternt
Material	Vara/tjänst Momssats (normal/mellan/låg) Föremål för specialreglering ja/nej

(Exempel på information som ett företag måste ha dokumenterat i sitt affärssystem för att kunna fatta korrekta momsbeslut. Ej uttömmande lista.)

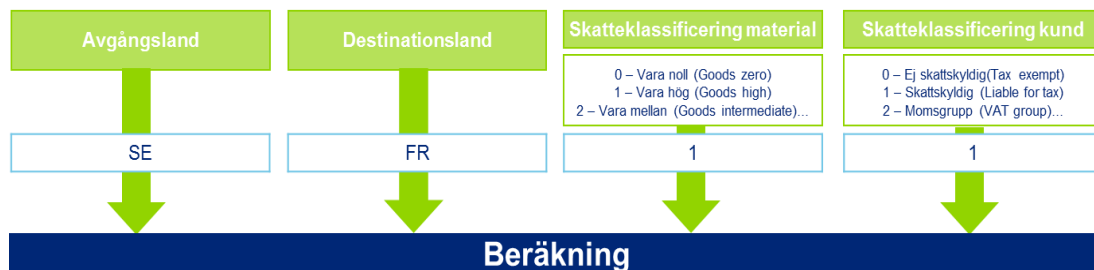
Ovan nämnda information måste lagras i affärssystemet och uppdateras på regelbunden basis för att ett företag ska kunna känna sig trygg i att momsbestämningen fungerar korrekt och i enlighet med för tillfället gällande momslagstiftning.

När en transaktion bokas i affärssystemet har ett företag satt upp olika beslutsscheman som, baserat på ovanstående information, i kombination med skattemässiga regler, genererar en momsbestämning. Att sätta upp momskoder och skatteregler är en mycket tidskrävande process som dessutom kräver djuplodande kunskap om affärssystem, legala regler och rapporteringskrav. Denna kunskap finns sällan inom ett företag och måste därför allt som oftast köpas in från externa konsulter.

(Exempel på en lokal försäljning inom Sverige av en vara med normal momssats (25 %) till en skattskyldig kund.)

Beslutsscheman för moms är svåra att skapa, även för till synes enkla transaktioner. Den ökade globaliseringen, där majoriteten av svenska företag idag inte enbart agerar inom landet, har lett till en ökad komplexitet i detta avseende. En tillsynes okomplicerad försäljning av varor till ett annat EU-land ställer exempelvis, utöver ovanstående process, krav på att beslutsschemat inkluderar kundens momsnummer, funktionalitet för att kontrollera att numret är giltigt, information om att varorna fysiskt skickas från ett EU-land till ett annat. Ett vanligt fel i det sammanhanget är att beslutsschemat felaktigt styrs av kundens etableringsland.

(Exempel på en gemenskapsintern försäljning av en vara med normal momssats (25 %) till en skattskyldig kund.)

Att skapa ovanstående beslutsscheman ställer höga krav på affärssystemets funktionalitet, liksom på företagets IT- och momskunskap och detta trots att det rör sig om förhållandevis okomplicerade flöden. För att kunna momsbestämma mer komplexa transaktionsflöden krävs beslutsscheman som är än mer avancerade. Som exempel kan nämnas hanteringen av omvänd skattskyldighet vid byggmoms där beslutsscheman måste omfatta bedömningar av huruvida en försäljning sker till en specifik kundkategori och om fråga är om en viss typ av produkt. Om något kriterium inte är uppfyllt ska beslutsschemat resultera i att "vanlig" moms tillämpas och då krävs det att alla parametrar för att göra den bedömningen ingår i det aktuella beslutsschemat. Momsbestämningen vid tillämpning av byggmoms är svår, för att inte säga omöjlig, i majoriteten av de affärssystem som idag finns på den svenska marknaden.

På grund av svårigheterna att låta affärssystemet momsbestämma transaktioner tvingas många företag till långtgående manuellt arbete för att efterleva de legala krav och rapporteringskrav som uppställs. Omfattningen och den tillhörande kostnaden för de manuella inslagen är givetvis svåruppskattad, men det är inte orimligt att anta att det i ett medelstort svenskt företag krävs två till fyra dagar per månad för att genomföra manuella justeringar och korrigeringar som enbart syftar till att efterleva lagstiftarens och Skatteverkets krav på momsrapporteringen. Totalt innebär det på årsbasis att vissa företag behöver avsätta upp till en heltidsresurs i två månaders tid.

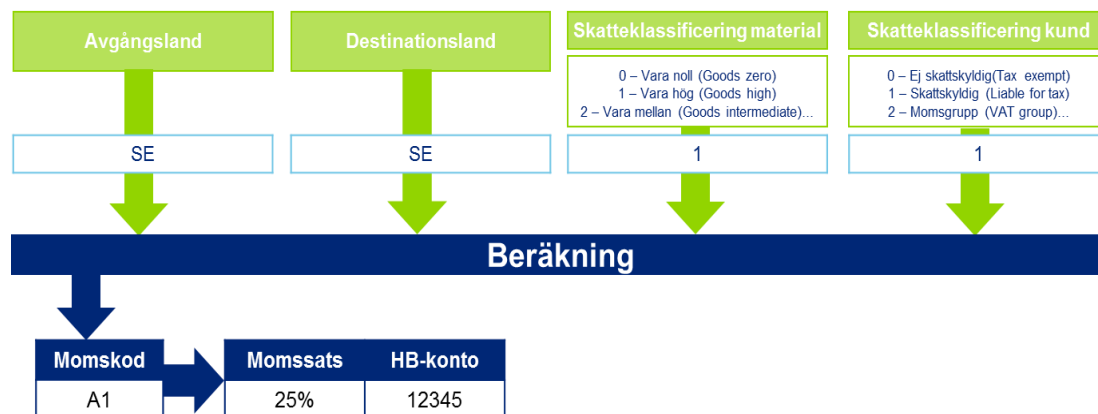
2.3 Momskoder och huvudbokskonton

2.3.1 Inledning

När en transaktion har tilldelats en momshantering i affärssystemet måste den särskiljas på något vis för att dokumenteras samt för att kunna ligga till grund för rapporteringen. I de flesta affärssystem sorteras transaktioner antingen på momskoder eller genom att de bokas mot olika huvudbokskonton. Momskoder är vanligare i större affärssystem medan mindre system ofta använder sig av huvudbokskonton. Hanteringen skiljer sig dock, som mycket annat, från företag till företag beroende på det specifika företagets uppsättning av sitt individuella affärssystem.

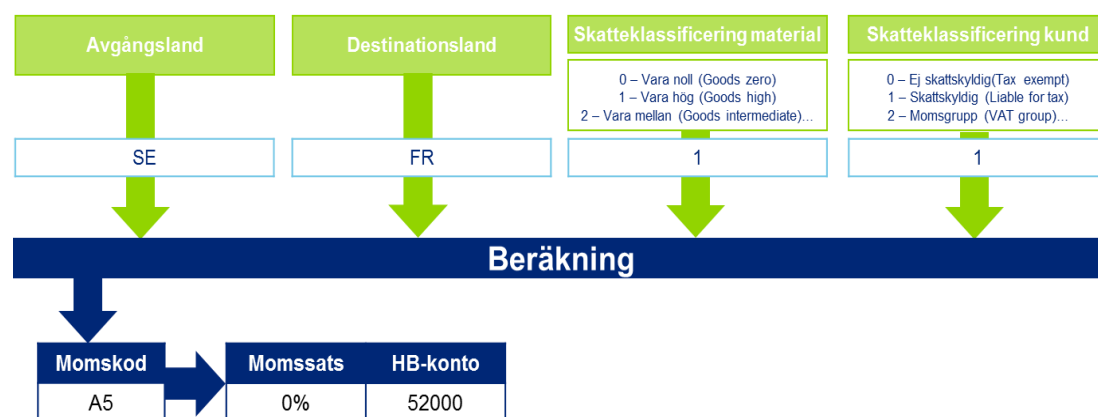
2.3.2 Momskoder

När en momskod bestäms i ett system som använder de fyra parametrarna beskrivna i 2.1 beaktas respektive parameter, och baserat på de villkor och övriga parametrar som företaget satt upp allokeras en momskod.

(Exempel på en lokal försäljning inom Sverige av en vara med normal momssats (25 %) till en skattskyldig kund, inklusive momskodsallokering.)

Om en parameter ändras kommer affärssystemet således fram till en annan momskod, givet att det är korrekt uppsatt.

(Exempel på en gemenskapsintern försäljning av en vara med standard momssats (25 %) till en skattskyldig kund, inklusive momskodsallokering.)

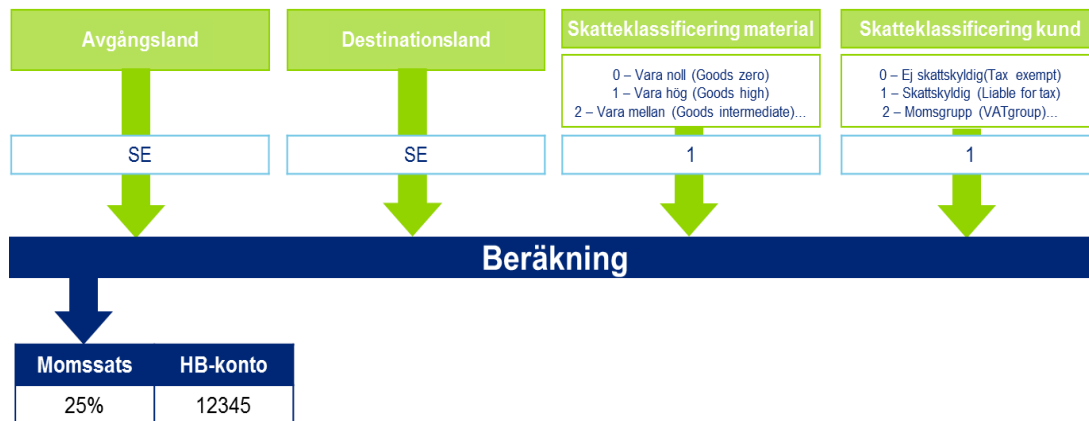
När ett företag implementerar ett nytt affärssystem behöver det först kartlägga företagets samtliga transaktionstyper ur ett momsperspektiv. Det gäller såväl ingående som utgående transaktioner. Varje typ av flöde måste därefter kategoriseras utifrån ett legalt perspektiv och tilldelas relevanta momskoder. Vad som låter som en enkel uppgift kräver i realiteten omfattande genomgångar, kartläggningar och indelningar i olika kategorier etc.. I samband med att en momskod skapas måste den tilldelas relevanta egenskaper. Exemplet nedan visar egenskaper för en momskod för inkommande leasingfakturer avseende personbilar (50 % avdragsrätt).

Kod	A8
Namn	SE inköp leasing 25 % (50 % avdrag)
Typ av transaktion	Inköp
Tolerans (avvikelse)	0 %
Rapporteringsland	SE
Momssats	25 %
Moms att boka som avdragsgill	50 %
HB-konto (moms)	12345
Moms att boka som kostnad	50 %
HB-konto (kostnad)	12346

När en momskod är skapad måste företaget koppla den till relevant beslutsschema för att affärssystemet ska kunna komma fram till vilken typ av transaktion en viss faktura avser och, baserat på detta, allokera rätt momskod. Detta är en avancerad övning som ofta kräver stora arbetsinsatser från företagets sida. När ett nytt affärssystem implementeras måste nämnda process utföras för företagets samtliga transaktioner, vilket i sig är en mycket tidsödande och kostsam process.

2.3.3 Bokning mot huvudbokskonto

I de affärssystem där momskoder inte är tillgängliga styrs transaktionerna vanligtvis mot olika huvudbokskonton för att kunna särskiljas ur ett redovisnings- och rapporteringsperspektiv. I dessa fall är respektive beslutsschema uppsatt så att istället för att generera en momskod, så bokas transaktionen direkt mot ett specifikt huvudbokskonto.

(Exempel på en lokal försäljning inom Sverige av en vara med normal momssats (25 %) till en skattskyldig kund, inklusive huvudboksallokering.)

Om transaktioner differentieras baserat på huvudbokskonton måste kopplingen till relevant beslutsschema skapas för alla transaktioner baserat på huvudbokskonto istället för momskoder.

2.3.4 Andra lösningar

Det finns en uppsjö av affärssystem på den svenska marknaden. I tillägg till detta finns det lika många konfigurationer (uppsättningar) som det finns företag som använder dem. Att styra transaktioner för redovisning och rapportering baserat på momskoder eller huvudbokskonton är de två vanligaste lösningarna, men det finns givetvis andra varianter.

Det kan också tilläggas att många företag som använder sig av momskoder även styr transaktionerna mot olika huvudbokskonton för att ytterligare differentiera mellan de olika rapporteringskraven.

2.4 Löpande underhåll

Ett befintligt affärssystem måste underhållas för att fortsatt vara uppdaterat och korrekt. Utöver det rent rutinmässiga underhållet krävs det nya uppsättningar vid;

- lagändringar,
- nya transaktionsflöden,
- ändrade rapporteringskrav,
- ny praxis från domstol och
- nya ställningstaganden/tolkningar från Skatteverket.

När ett nytt transaktionsflöde introduceras måste flödet i sig kartläggas och åtföljas av en legal bedömning som avser hantering och rapportering. Vid förändringar i lagstiftning eller rapporteringskrav ser processen något annorlunda ut och skiljer sig även väsentligt beroende på vilket affärssystem företaget i fråga har implementerat.

Vid en förändring som påverkar hanteringen och rapporteringen av ett befintligt flöde måste de nya kraven implementeras så att den aktuella transaktionen framgent hanteras korrekt ur ett rapporteringsperspektiv. Denna åtgärd följer i princip samma process som uppsättningen av ett nytt transaktionsflöde. Vid en förändring i lagstiftning/rapporteringskrav krävs det dock ofta parallella processer för att dels kunna hantera transaktioner under en övergångsperiod, dels hantera eventuella krediteringar av tidigare transaktioner i enlighet med den äldre lagstiftningen och rapporteringskraven.

I tillägg till ovan kan också nämnas att de flesta affärssystem inte tillåter att ett företag ändrar inställningar i en befintlig momskod/momsprocess då detta även ändrar historiska transaktioner. Det medför att ett företag som har använt ett affärssystem under en längre tid ofta har flera momskoder och beslutsprocesser för samma transaktion i syfte att kunna hantera såväl befintliga som äldre regler. De företag som har affärssystem med olika momskoder för samma transaktionsflöde löper större risk att göra fel då flera alternativa momskoder för samma transaktion kräver manuella bedömningar, vilket medarbetarna som bokar transaktionen inte alltid har kompetens att hantera.

3. Åtgärder och kostnader vid lagändringar

3.1 Inledning

När lagstiftningen eller rapporteringskraven förändras på momsområdet kräver detta stora investeringar ur ett systemperspektiv. De uppdateringar och förändringar som krävs är ofta tidsödande och medför stora kostnader för företagen. Vid lagförändringar som påverkar momsrapporteringen eller relaterade områden (exv. nya faktureringsregler och formella fakturakrav) måste företagen normalt agera skyndsamt för att säkerställa att de nya reglerna implementeras i affärssystemet och att en fortsatt korrekt momsrapportering upprätthålls.

En vanlig villfarelse är att det "bara" är att ändra några inställningar i affärssystemet för att beakta de nya kraven och därmed säkerställa en korrekt rapportering. Det är dessvärre långt från sanningen då även en tillsynes marginell förändring ofta kräver stora arbetsinsatser från företagets sida. Många gånger krävs extern kompetens, exv. från systemleverantörens sida för att hantera till synes okomplicerade uppdateringar. Att även förhållandevis enkla justeringar kräver omfattande insatser beror bl.a. på att affärssystemet i många fall är integrerat och påverkar flera olika delar av verksamheten. Med andra ord är det inte möjligt att endast "trycka på en knapp" för att ändra exempelvis den information som måste anges på en faktura för en viss typ av transaktion.

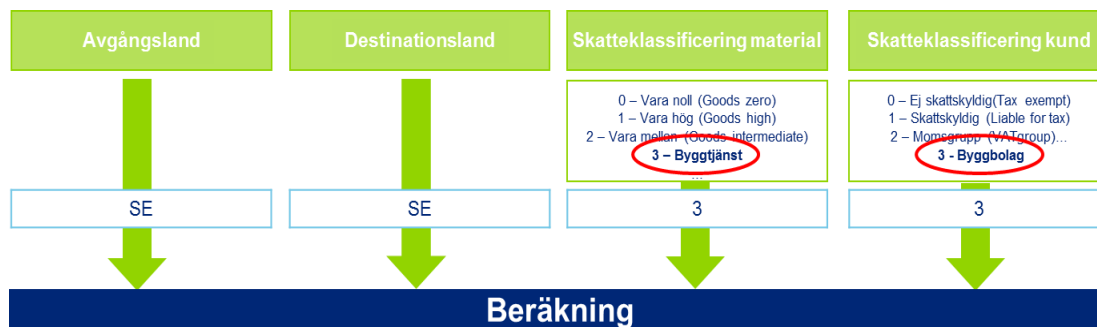
Det normala förfarandet för justeringar involverar flera olika faser. Först måste det utredas vad det är som måste ändras, d.v.s. vilka krav det är som ställs. När detta är klart bör det säkerställas att det är genomförbart med tillgänglig information och, om så är fallet, var denna information ska hämtas ifrån. Innan eventuella ändringar genomförs bör också en analys om eventuell inverkan på andra affärsområden och transaktioner ske. För en tillsynes okomplicerad uppdatering krävs ofta ett par dagar till en veckas arbete för att uppdatera affärssystemet hos ett normalstort företag.

Som tidigare nämnts har de flesta företagen idag transaktionsvolymerna som förutsätter ett långtgående och funktionellt tekniskt stöd. Det innebär att företagen överlåter stora delar av momshanteringen och klassificeringen till affärssystemet. När rapporteringskraven förändras är det således av avgörande betydelse att även affärssystemet uppdateras för att företaget ska kunna lämna korrekta momsrapporter som möter lagstiftarens krav.

3.2 Exempel på arbetsinsats och kostnad för att beakta lagändringar

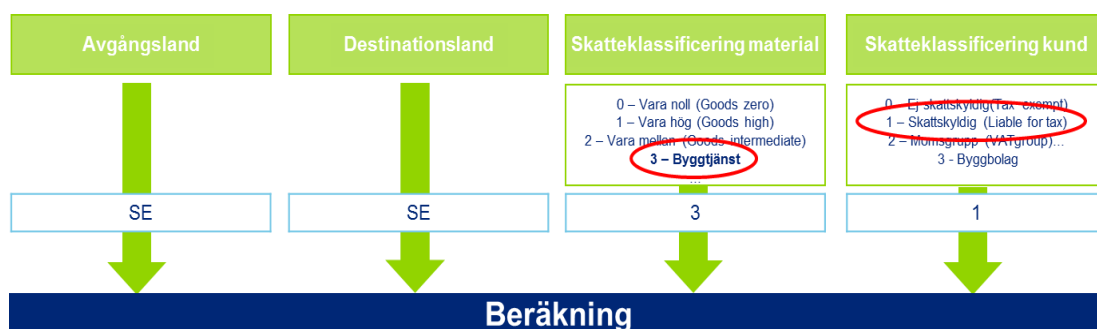
För att illustrera den arbetsinsats och de kostnader som är förenade med en förändring i lagstiftning och/eller momsrapportering, använder vi införandet av omvänd skattskyldighet för byggmoms sett ur ett försäljningsperspektiv.

Den 1 juli 2007 infördes nya regler vid försäljning av vissa typer av byggtjänster till vissa kategorier av näringsidkare. De nya reglerna innebär i korthet att ett företag som säljer byggtjänster till en köpare, som enligt gällande definition är ett byggbolag, ska fakturera sina tjänster utan moms. Istället överförs skyldigheten att beräkna och redovisa moms på köparen (omvänd beskattning). Fram till lagändringen behandlades byggtjänster som vanliga tjänster som var föremål för sedvanlig moms. Efter den 1 juli 2007 måste företag som säljer byggtjänster först och främst säkerställa att de har information om huruvida deras kunder uppfyller de krav som lagstiftaren ställt upp för att omvänd beskattning ska tillämpas. Den informationen måste läggas in i grunddata avseende varje kund. Utöver detta måste de tjänster som omfattas av de nya reglerna identifieras och sparas i grunddata. Därefter måste nya beslutsscheman skapas som kan momsbestämma transaktioner baserat på dessa nya parametrar.

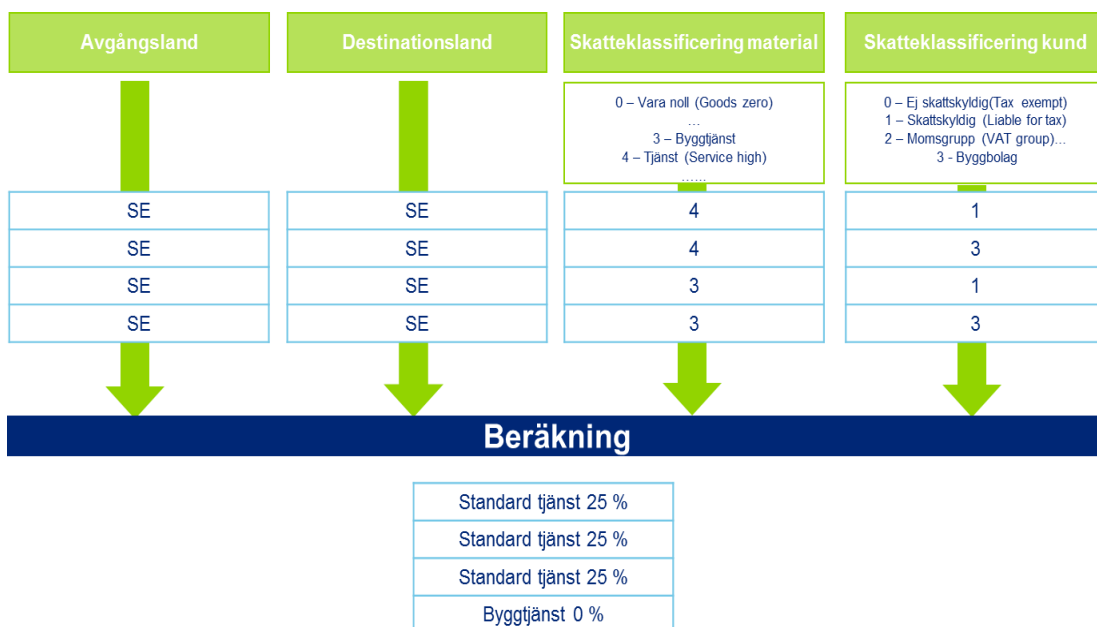
(Exempel på en lokal försäljning inom Sverige av en byggtjänst till en skattskyldig kund som anses vara ett byggbolag.)

Det som ger en ökad komplexitet är, förutom den grunddata som måste samlas in, lagras och beaktas, det faktum att det enbart är vissa typer av tjänster som omfattas av den omvända beskattningen och att försäljning av en byggtjänst till en kund som inte är ett byggbolag även fortsättningsvis ska vara föremål för vanlig moms.

(Exempel på en lokal försäljning inom Sverige av en byggtjänst till en skattskyldig kund som inte är ett byggbolag.)

Affärssystemet måste således kunna särskilja på en försäljning av en icke-byggtjänst till ett byggbolag, försäljning av en byggtjänst till en kund som inte är byggbolag, respektive försäljning av en byggtjänst till ett byggbolag. De två första ska generera en faktura med vanlig moms medan den sistnämnda ska vara föremål för omvänd beskattning för byggtjänster.

(Exempel på lokala försäljningar inom Sverige av en vanlig tjänst/byggtjänst till en skattskyldig kund som inte anses vara ett byggbolag/anses vara ett byggbolag.)

I föregående illustration används ett affärssystem som beaktar minst fyra parametrar för att klassificera transaktioner från ett momsperspektiv. Det är inte alltid fallet i de affärssystem som används av många svenska företag idag. I majoriteten av de affärssystem som används i svenska företag är det i princip omöjligt att skilja på de fyra transaktionsalternativen utan omfattande manuellt arbete, alternativt speciallösningar.

Från ett systemperspektiv innebar de nya reglerna om byggmoms en stor utmaning för företagen. Trots att det är över sju år sedan reglerna trädde ikraft arbetar fortfarande många svenska företag med att identifiera systemlösningar för att rapportera dessa transaktioner korrekt.

Föregående exempel med byggtjänster tjänar enbart till att illustrera det arbete och de krav som ett affärssystem måste kunna hantera för att efterleva de rapporteringskrav som ställs från ett moms-perspektiv. Som exempel på den enorma kostnadspost och arbetsinsats som krävs av näringslivet vid införande/förändring av momslagstiftning och/eller rapportering hade likväl det så kallade momspaketet avseende tjänster som trädde i kraft 2010, införandet av skrotmoms eller förändringarna avseende beskattning av elektroniska tjänster som säljs till privatpersoner kunnat tjäna.

Företagens kostnader för att hantera lagändringar eller nya redovisningsregler sträcker sig ofta längre än till den initiala systemförändringen. Många gånger åsamkas företag löpande och återkommande indirekta kostnader för manuell hantering och efterlevnad av rapporteringskrav som inte går att hantera i affärssystemet. Det kan som exempel bestå i att alla transaktioner som rör skrotmoms måste hanteras manuellt i slutet av månaden, vilket tar extra resurser i anspråk eller att affärssystemet inte klarar av att hantera s.k. trepartshandel, vilket medför att en medarbetare på ekonomiavdelningen tillsammans med en kollega från logistikavdelningen måste stämma av och korrigera dessa transaktioner varje månad. Varje sådan tillkommande manuell justeringsprocess medför indirekta kostnader och ett högre risktagande.

3.3 Kostnader för att beakta lagändringar

3.3.1 Inledning

För att konkretisera företagens kostnader för att hantera lagändringar har vi bett ett femtontal företag uppskatta kostnaderna kopplade till en specifik (valfri) förändring i lagstiftningen/rapporterings-skyldigheten. Företagen ombads inkomma med en redogörelse av kostnader och arbetsinsatser hänförliga till nödvändiga systemuppdateringar m.m.. Företagen är anonymiserade men respondenterna är alla större svenska företag med verksamhet i flera länder. För en komplett sammanställning av inkomna svar, se bilaga 1.

3.3.2 Exempel – Förändrade bestämmelser om importmoms

Sex av respondenterna har valt de nya bestämmelserna om importmoms.¹ Denna, på pappret okomplicerade förändring, har visat sig tekniskt utmanande för många företag och respondenterna uppger att de har spenderat mellan 100 000 kronor och 1,5 miljoner kronor för att anpassa sina system så att de kan redovisa och rapportera importmomsen i enlighet med de nya reglerna. De företag som angett att kostnaden ligger i det nedre spannet har uppgett att de inte har lyckats att helt automatisera processen avseende importmoms. Utöver kostnader för att anpassa sina system beräknar företagen dessutom löpande extra arbetsinsatser på allt ifrån ett par timmar upp till en arbetsdag på månadsbasis.²

Just införandet av de nya reglerna om importmoms är ett relevant exempel på när flera aktörer, i detta fall lagstiftare/Skatteverket/Tullverket och näringslivet, brister i sin kommunikation. Trots att förändringen som sådan generellt sett upplevs som väldigt positiv, är det tydligt att informationen före införandet och samarbetet parterna emellan var bristfälligt samt att regelverket är alltför krångligt. Vad beträffar systemjusteringar har det visat sig svårt, om inte omöjligt, för företagen att anpassa sina system så att importmomsen hanteras med minimal manuell handpåläggning, då flera värden (parametrar) från olika

¹ Sedan den 1 januari 2015 ska importmoms redovisas i enlighet med principerna för omvänd beskattning och betalas direkt till Skatteverket. Förändringen medförde ett antal nya rutor i skattedeklarationen.

² Vid tidpunkten för undersökningen (januari 2015) hade inte första perioden efter de nya reglerna införts redovisats, varför företagen inte kunde uppges exakt nedlagd tid efter implementering.

källor gemensamt ligger till grund för beräkningen av underlaget för moms. Det är också en av anledningarna till att respondenterna gör bedömningen att de kommer tvingas spendera extra tid varje månad (utöver sedvanlig tid för att sammanställa deklarationer) för att kunna rapportera rätt siffror.

3.3.3 Exempel - Momshanteringsverktyg

En av respondenterna uppger att de har tvingats investera 40 miljoner kronor i ett momshanteringsverktyg (kostnaden avser 2008-2012) för att klara av att rapportera kedjetransaktioner. Utöver detta tillkommer cirka 2 miljoner kronor per år i underhållskostnader.

3.3.4 Exempel – Beskattning av tjänster samt skrotmoms

En av respondenterna (se bolag H i bilaga 1) har besvarat enkäten genom att sammanställa kostnaderna för implementering, respektive ökat årligt underhåll/manuell hantering, avseende en rad förändringar. För att nämna ett par exempel spenderade företaget över 5 miljoner kronor på tekniska anpassningar i syfte att efterleva de nya reglerna om beskattning av tjänster inom EU från 2010. Utöver detta har företaget en ökad kostnad om 1,2 miljoner kronor per år för underhåll av system samt manuell hantering. Samma företag anger att engångskostnaden för att, systemmässigt, kunna hantera den omvända beskattningen för metallskrot (skrotmomsen) som infördes 2013 uppgick till 700 000 kronor. Utöver detta kostar den ökade manuella hanteringen företaget 200 000 kronor per år.

3.3.5 Exempel – Fakturakrav

En respondent nämner de krav på kreditnotor som infördes som en följd av 2004-års faktureringsdirektiv och som slopades redan den 31 december 2007. Bestämmelsen angav att det ursprungliga momsbeloppet skulle framgå även på en kreditnota. För att säkerställa att företaget kunde uppfylla detta krav spenderade det 180 000 kronor. När regeln senare avskaffades åsamkades företaget ytterligare kostnader för att ta bort den systemlösning som implementerats.

3.4 Lagstiftarens medvetenhet kring företagens situation

Som framgår medför förändringar i lagstiftning och rapporteringsskyldighet många gånger omfattande arbetsinsatser och höga IT-kostnader för anpassningar av företagens system. Enligt givna instruktioner³ ska varje regelgivning föregås av en konsekvensanalys. Det inkluderar bl.a. en analys av vilka kostnads-mässiga och andra konsekvenser den specifika regleringen medför. Lagstiftaren har således en tydlig skyldighet att analysera och uppskatta företagens kostnader för att dels implementera lagändringen, dels löpande hantera de nya bestämmelserna.

För att utvärdera lagstiftarens arbete i detta avseende har vi gått igenom mer betydande propositioner avseende moms under perioden 1994-2014 för att konstatera i vilken utsträckning företagens omställningskostnader m.m. har uppskattats och beaktats. Se bilaga 2 för en sammanställning över respektive proposition och i vilken utsträckning de beaktar myndigheternas respektive företagens situation.

Av sammanställningen framgår tydligt att lagstiftaren, trots sitt uppdrag att beakta lagförslagets inverkan på företagen, inte synes ha förståelse för hur lagändringar innebär extra arbetsinsatser och kostnader för företagen. Vi har vid vår genomgång inte i något fall kunnat notera kommentarer som tyder på att lagstiftaren har analyserat och beaktat företagens situation. I de fall en kostnadsanalys görs är den uteslutande utifrån Skatteverkets eller annan myndighets perspektiv.

³ Se bl.a. förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

4. Avslutande kommentarer

Som nämnts tidigare skiljer sig de olika affärssystemen i funktionalitet, framförallt gäller det i vilken utsträckning det specifika systemet ger användaren möjligheter att skapa tekniska lösningar för att möta de ökade kraven som ställs från ett momsperspektiv.

Erfarenhetsmässigt tvingas företag idag avsätta omfattande resurser i form av tid och pengar för att säkerställa att affärssystemet är uppdaterat och möter de legala krav som uppställs. Med en alltmer komplex momsrapportering finns det inget som tyder på att dessa kostnader kommer att minska.

De företag som har de tekniska och ekonomiska förutsättningarna att bygga en korrekt rapporteringsfunktionalitet i sitt affärssystem tvingas normalt acceptera att den lösningen är förenlig med stora kostnader, inte sällan handlar det om att köpa in extern kompetens.

Nya rapporteringskrav tvingar företagen att justera sina affärssystem, och det ofta inom en väldigt kort tidsperiod. Kostnaderna uppgår inte sällan till sexsiffriga belopp plus ett par veckors arbetstid. Av erfarenhet samt av de exempel som redovisas ovan vet vi att många företag, trots dyra investeringar, inte lyckas att helt konfigurera sina system för att möta de legala krav som ställs. Det innebär i praktiken att många företag tvingas att manuellt hantera en stor mängd transaktioner varje redovisningsperiod.

För de företag som helt eller delvis saknar de tekniska eller ekonomiska förutsättningarna att bygga systemstöd för momsrapporteringen återstår endast alternativet med en långtgående manuell hantering, vilket är ett kostsamt och tidsödande alternativ som dessutom ofta innebär en stor riskexponering. Detta är något som inte minst lagstiftaren och Skatteverket borde vilja motverka.

För att säkerställa att rapporteringen av framtida förändringar i momsrapporteringen kan genomföras och, framförallt, efterlevas av företagen efterlyses en konsekvensanalys innan ny lagstiftning införs såväl som en dialog med näringslivet. För att citera en av respondenterna⁴.

"Om lagstiftaren hade lyssnat mer på företagarna och de bolag som aktivt måste se till att systemen och fakturorna uppfyller lagens krav redan innan de ursprungliga reglerna infördes, och inte bara på Skatteverkets synpunkter, så hade dessa bolag och aktörer kunnat spara en mängd pengar"

Inte sällan lyfts momshanteringen upp som en bidragande orsak till att ett företag väljer att byta affärssystem. Det följer av att ökade och ändrade krav från lagstiftarens och Skatteverkets sida till slut medför att momsbeslut och momsprocesser till mångt och mycket hanteras manuellt då aktuellt affärssystem inte klarar av att möta de nya kraven. Ett systembyte kostar ofta sju-siffriga belopp för ett medelstort till stort företag och innebär i tillägg till de faktiska kostnaderna höga indirekta kostnader i form av interna resurser för att genomföra implementering m.m..

Som utvecklingen sett ut det senaste decenniet samt med hänsyn tagen till föreslagna förändringar i momsrapporteringen/rapporteringsskyldigheten finns det dessvärre inga tecken på att företagens kostnader för att hantera sin momsprocess på adekvat sätt kommer att minska. Med tanke på att företagen som utgångspunkt ska fungera som oavlönade uppbördsmän till staten kan det ifrågasättas om det är rimligt att momshanteringen ska medföra en sådan belastning för företagen. Oavsett svaret på den frågan är det tydligt att samtliga aktörers, inklusive lagstiftares och myndigheters, kunskap och förståelse för systemens komplexitet och inverkan på företagens möjlighet till regelefterlevnad måste höjas avsevärt.

⁴ Citatet kommer från respondenten i stycke 3.3.5 och avser faktureringsregler.

Bilaga 1. Sammanställning över företags kostnader för IT-anpassningar till följd av lagändringar

Bolag	Aktuell regeländring	Kostnader för extern kompetens	Antal interna timmar som krävdes för införandet av regeländringen samt kostnad (om urskiljbar)	Krävs det trots systemåtgärder manuell hantering?	Övriga kommentarer - Upplevelse; övervägande positiv eller negativ förändring
Bolag A	Importmoms	Konsultkostnader, 2 arbetsdagar – ca.40 000 kr	Ett flertal involverade personer, 2 dagars arbete - kostnad ca.47 000 kr, troligtvis högre	Godkännande av systemändringar görs på flera nivåer, detta sker manuellt	-
Bolag B	Trepartshandel EU	Investerat i ett extert program, kostnad ca.12 mkr per år	-	-	-
Bolag C	Importmoms	ca.50 000 kr	ca.160 timmar = 200 000 - 300 000 kr i lönekostnader	Pga. för kort implementeringstid krävs viss manuell hantering (3 timmar/månad)	-
Bolag D	Importmoms	Endast intern kompetens	ca.40 timmar	Nej	-
Bolag E	Importmoms	-	Nya konton, identifiera importerande bolag, nya momskoder, momsrapport, interna möten, kontakt med Tullverket, testkörning, uppföljning.	Manuel kontroll för avstämning av moms mot systemen och tullverkets angivna tullvärden = ca.75 timmar/ månad.	-
Bolag F	Importmoms	15 000 kr	ca.235 timmar = 114 000 kr	Viss manuell hantering avseende rapportering av importmoms. 2 timmar/månad – 1 400 kr	Positiv
			Utrredningstid, interna möten, kontakt med Skatteverket och Tullverket, externa möten med importombud.		
			Hitills 75 timmar – 73 500 kr. Observera att alla systemförändringar ej är klara ännu, kostnaderna kommer således att öka.		

Bolag	Aktuell regeländring	Kostnader för extern kompetens	Antal interna timmar som krävdes för införandet av regeländringen samt kostnad (om urskiljbar)	Krävs det trots systemåtgärder manuell hantering?	Övriga kommentarer - Upplevelse; övervägande positiv eller negativ förändring
Bolag G	Tidigare lagändring 2004 – ursprungligt fakturerat belopp angivet på kreditnota (upphävd 2008)	180 000 kr	Interna möten, utredningar, diskussioner med Skatteverket, testkörning osv. Ca.80 timmar	-	Negativ, lagändringen var bara aktuell under ett par år och togs bort år 2008. Att dels införa, dels ta bort lagändringen blev en kostnad i bolaget som hade kunnat undvikas.
Bolag H 1	2010 års regeländring för tjänster (EU)	300 000 kr	Förstudie, pilot, test, implementering, uttullning, intern info och utbildning IT/finansiella processer 6 250 timmar – 5 mkr	Ja, manuell hantering samt ökat underhåll av IT-system tar ca.125 timmar/månad – 1,2 mkr per år	Neutral
Bolag H 2	2006 - Ändring av momsundantag fakturareferenser (EU)	-	Förstudie, pilot, test, implementering, uttullning, intern info och utbildning IT/finansiella processer 7 500 timmar – 6 mkr SEK	Ja, manuell hantering samt ökat underhåll av IT-system tar ca.84 timmar/månad – 800 000 kr per år	Negativ
Bolag H 3	Importmoms (2015)	-	Förstudie, pilot, test, implementering, uttullning, intern info och utbildning IT/finansiella processer 1 875 timmar – 1,5 mkr	-	Positiv
Bolag H 4	Omvänd skattskyldighet vid försäljning av metallsrot (2013)	-	Förstudie, pilot, test, implementering, uttullning, intern info och utbildning IT/finansiella processer 875 timmar – 700 000 kr	Ja, manuell hantering tar ca 21 timmar/månad – 200 000 kr per år	Neutral
Bolag I	Importmoms	-	Förberedelse, inläsning av dokument, tester, kontakt med ombud, beställning av tillgång till mina sidor, kontakt med tullverket/SKV, framtägnande av rutindokument, kontakt med bolag utomlands. Ca.300 timmar	-	-

Bilaga 2. Konsekvensanalys och IT-system

Kartläggning av propositioner som kommenterar eventuell inverkan på företags respektive berörd myndighets affärssystem

Pöproposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
2013/14:224	Nya mervärdesskatteregler om omsättningsland för telekommunikationstjänster radio- och tv-sändningar och elektroniska tjänster	s. 131 Det uppkommer engångskostnader för information och utbildning som beräknas till 500 000 kronor samt 2,8 miljoner kronor avseende personalkostnader.	s.131 De administrativa kostnader som redovisning av mervärdesskatt i ett annat land än där företaget är etablerat för med sig minskas genom den nya förenklade särskilda ordningen för att deklarerar och betala mervärdesskatt. En viss ökad administrativ börda är dock ofrånkomlig. I promemorian anges att det är mycket svårt att beräkna de ekonomiska effekterna av denna tillkommande börda på företagsnivå	DELVIS	s.130 För Skatteverket uppkommer kostnader framför allt på grund av utveckling och drift av det IT-system som genomförandet av de nya reglerna i mervärdesskattedirektivet förutsätter. Kostnader av engångskaraktär för utveckling och anpassning av IT-systemet uppstår 2014 och beräknas av Skatteverket till 27 miljoner kronor. Därefter beräknas de löpande årliga kostnaderna uppgå till 12,8 miljoner kronor per år, varav 10 miljoner kronor avser drift av IT-system.	
2013/14:28	Ändrad deklarationstidpunkt för mervärdesskatt		s.19 Förslaget bör därför medföra att de berörda företagen får en minskad administrativ börda. Den närmare effekten har dock varit svår att beräkna.	DELVIS	s.20 Skatteverkets engångskostnader beräknas därför till 2,65 miljoner kronor som avser IT-utveckling och information. Den ökade årliga kostnaden för Skatteverket beräknas till 4,15 miljoner kronor. Beloppet avser drift av IT-system och handläggningskostnader.	
2013/14:27	Vissa skattefrågor	s.56 & s.59 Förslaget bedöms medföra försumbara effekter för Skatteverket.	s.56 (luffartyg) Den genomsnittliga kostnaden av att hantera två skattesatser i stället för en skattesats har beräknats öka med 2 680 kronor per företag och år i 2014 års penningvärde. Utifrån denna kostnad kan den administrativa bördan för de 63 företagen sammanlagt förväntas öka med som mest	NEJ		

Påproposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslaget inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
			omkring 170 000 kronor per år (2 680*63). s.59(energiskatt) Den totala administrativa kostnaden för detta informationskrav beräknas i Malindatabasen till totalt knappt 500 000 kronor 2009. Denna administrativa kostnad omfattar dock inte bördan av att företagen behöver hantera petroleum-baserade och vegetabiliska bränslen olika, varför det saknas uppgifter för att kunna beräkna minskningen i administrativ börda av den föreslagna lagändringen.	s.63 Regeringen ser därmed inte att denna hantering skulle leda till någon ökad administration på sätt som Tullverket anför. Tvärtom bör den administrativa bördan minska bl.a. eftersom importörerna slipper administrera en betalning till Tullverket i de fall ingen tull utgår. Att den administrativa bördan bör minska för företagen stöds också av en stor del av remissinstanserna.	s.66 Tullverket uppskattar också tidsåtgången för att anpassa hanteringen av tullräkningarna till cirka 1 000 timmar till en timkostnad på cirka 500 kronor. Det motsvarar en kostnad på cirka 500 000 kronor. Skatteverket gör vidare bedömningen att förslaget innebär att verkets arbetsuppgifter kommer att öka bl.a. till följd av ett behov av ökade kontroller. Skatteverket gör bedömningen att det inte krävs några stora verksamhetsförändringar som medför omorganisationer eller större förändringar i de strukturer som finns. Skatteverket uppskattar dock att de ökade arbetsuppgifterna inledningsvis medför en extra kostnad på cirka 3,5 miljoner kronor per år samt att kostnaden för systemunderhåll medför en extra kostnad på cirka 700 000 kronor per	s.66 Skatteverket beräknar att det skulle kosta cirka 2 miljoner kronor att ställa om IT-systemen för att bl.a. säkerställa det av regeringen föreslagna informationsutbytet med Tullverket. Tullverket uppskattar tidsåtgången för att bygga ut det informationsutbyte som finns i dag mellan Tullverket och Skatteverket till cirka 9 000 timmar och timkostnaden för att ställa om sina IT-system till cirka 500 kronor. Det motsvarar en kostnad på cirka 4,5 miljoner kronor. Sammantaget beräknar Tullverket att regeringens förslag leder till en engångskostnad på cirka 5 miljoner kronor samt till en besparing på cirka 1,05 miljoner kronor årligen.

Pöproposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
		år. Sammantaget beräknar Skatteverket därmed att regeringens förslag leder till en engångskostnad för verket på cirka 2,4 miljoner kronor och en årlig kostnad på cirka 4,2 miljoner kronor.				
2012/13:1	Budgetproposition för 2014	s.482 Förslaget innebär en förenkling och bedöms inte medföra några tillkommande kostnader för Skatteverket eller de allmänna förvaltningsdomstolarna.	s.481 Enligt Skatteverkets beräkningar i förstudien samt tillkommande justeringar blir därmed den sammanräknade administrativa nettoeffekten en minskad administrativ kostnad för företagen på uppskattningsvis 2,5 miljoner kronor.	NEJ		
2012/13:124	Begreppet beskattningsbar person - en teknisk anpassning av mervärdesskattelagen	s.89 För Skatteverket tillkommer kostnader för översyn av informations och utbildningsmaterial m.m. Dessa kostnader, som är av engångskaraktär, uppskattas till cirka 370 000 kronor. Härill kommer, enligt verket, merkostnader till följd av att handläggningen av skatte- och avgiftsanmälningar i vissa fall kan bli mer tidskrävande.	s.91 Företagens kostnader för att fullgöra skyldigheter enligt mervärdesskattelagen har uppskattats av Skatteverket i en rapport från 2006. För företag som endast deklarerar mervärdesskatt en gång per år uppgick kostnaderna för mervärdesskattehantering till i genomsnitt 4 091 kronor per företag. I 2013 års penningvärde motsvarar kostnaden 4 544 kronor per företag.	NEJ		
2012/13:1	Budgetproposition för 2013	s.317 För Skatteverket tillkommer kostnader, bl.a. för informationsinsatser om de nya reglerna. Dessa bedöms dock som ringa eftersom det redan finns upparbetade kanaler via branschorganisationerna.	s.317 I viss mån orsakar omvänd skattskyldighet en administrativ börda för berörda företag. Det är svårt att med säkerhet beräkna storleken av de administrativa kostnaderna. Regeringen avser att följa upp och utvärdera reglernas effektivitet när det gäller att motverka skatteundandragande samt om och i vilken mån reglerna medfört en ökning av den administrativa hanteringen för berörda företag.	NEJ		

Pöroposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
2011/12:132	Samordningsförbunds rätt till ersättning för viss mervärdesskatt			NEJ		
2011/12:94	Nya faktureringsregler för mervärdesskatt m.m.	s.86 För Skatteverket tillkommer vissa kostnader för anpassning till de nya reglerna, vilka uppskattas till ca 300 000 kronor.	s.87 Sammantaget bör förslaget leda till förenklingar och därmed en minskad administrativ börda för näringsidkarna.	NEJ		
2011/12:1	Budgetproposition för 2012	s. 275 Reducerad mervärdesskatt på restaurang- och cateringtjänster innebär även att myndigheternas kostnader för att hantera och tillämpa reglerna respektive att avgöra skatteprocesser minskar.	s.275 Förslaget till sänkt mervärdesskattesats på restaurang- och cateringtjänster till samma nivå som för livsmedel medför att ett stort antal företag slipper dra gränsen mellan å ena sidan restaurang- eller cateringtjänster och å andra sidan livsmedel. Ett annat gränsdragningsproblem som försvinner är behovet av att särskilja måltider som ingår i rumspriset vid en hotellvistelse från rumsuthyrningen. Detta leder till en förenklad hantering av mervärdesskatten och minskade administrativa kostnader för företagen.	NEJ		
2010/11:52	Följdändringar inom skatte- och tullområdet med anledning av Lissabonfördraget	s.137 Skatteverkets kostnader för att uppdatera blanketter, broschyrer och stödtexter beräknas till en miljon kronor.		NEJ		
2010/11:36	Förlängd ansökningsperiod för återbetalning av mervärdesskatt avseende återbetalningsperioder under 2009	s.6 Effekterna för Skatteverket av den förlängda ansökningsfristen är marginella och ska hanteras inom befintligt anslag.	s.6 För företagen medför förslaget positiva effekter i den mån dessa har förhindrats att ansöka om återbetalning i tid.	NEJ		
2010/11:28	Vissa tekniska mervärdesskattefrågor	s.61 Förslaget bedöms inte få annat än marginella effekter för de allmänna förvaltningsdomstolarna och Skatteverket.	s.61 [...]de här aktuella förslagen gynnar företagen i administrativt hänseende.	NEJ		

Pöroposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
2010/11:16	Omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med utsläppsrätter för växthusgaser	s.20 För Skatteverket tillkommer kostnader, bl.a. för informationsinsatser, på totalt ca 20 000 kronor.	s.20 Kostnaderna för berörda företag att anpassa sig till och följa de nya reglerna har inte varit möjliga att närmare uppskatta inom ramen för detta lagstiftningsärende. Kostnaderna bör dock vara relativt begränsade.	NEJ		
2010/11:14	Nya mervärdesskatteregler om förändrade krav för viss import av varor	s.18 För Skatteverket uppskattas, med anledning av att ca 4 000 företag behöver registreras för mervärdesskatt i eget namn när möjligheten att anläta ett importombud slopas, en engångskostnad uppgående till ca 1 200 000 kronor samt årliga kostnader uppgående till ca 300 000 kronor att uppkomma. Kostnaderna för Tullverket och andra myndigheter med anledning av förslaget bedöms vara försumbara.	s.18 Förslaget att slopa möjligheten att anläta importombud innebär en viss ökad administration för de företag som skulle beröras av förändringen. Det är dock svårt att göra en närmare bedömning av de konsekvenser som kan uppkomma för företagen med anledning av detta förslag p.g.a. det stora antal parametrar som idag är okända.	NEJ		
2009/10:15	Nya mervärdesskatteregler för tjänster, återbetalning till utländska företagare och periodisk sammanställning	s.208 Vissa andra engångskostnader uppstår också till följd av direktiven, såsom utbildning av personal och information till allmänheten. I denna del beräknar Skatteverket kostnaderna till 1.6 miljoner kronor.	s.210 Viss ökad administrativ börda uppkommer för företagen genom att vissa tjänster numera ska redovisas i den periodiska sammanställningen.[...] De fördelar som följer med tillämpningen av ett tröskelvärde bedöms dock generellt sett överstiga nackdelarna. Den administrativa bördan begränsas genom att möjligheten till ett förhöjt tröskelvärde om 1 000 000 kr utnyttjas för månadsrapportering av varuomsättningar.	DELVIS	s.208 De nya reglerna medför framförallt kostnader av engångskaraktär för Skatteverket. Större sådana orsakas av de IT-investeringar som krävs för genomförandet av direktiven. Dessa beräknas av verket till drygt 40 miljoner kronor	
2008/09:65	Sänkt bolagskatt och vissa andra skatteåtgärder för företag		s.80 Åtgärden ingår som en del i regeringens arbete med att minska företagens administrativa börda.	NEJ		
2008/09:30	Förslag till ändringar i ersättningssystemet för viss	s.31 Skatteverket har uppskattat kostnaderna till 1,7	s.32 I de fall överlåtelse av jämkning enligt mervärdesskattelagen inte blir	DELVIS	s.31 Skatteverket har uppskattat kostnaderna till 1,7 miljoner kronor,	

Påproposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
	mervärdesskatt för kommuner och landsting	miljoner kronor, varav 1,5 miljoner kronor avser IT-utveckling.	aktuell kan framtäggande av sådana uppgifter innebära ett visst administrativt merarbete för överlåtaren.		varav 1,5 miljoner kronor avser IT-utveckling.	
2007/08:25	Förlängd redovisningsperiod och vissa andra mervärdesskattefrågor	s.233 Man (Skatteverket) upp-skattar vidare kostnaderna för administration, tryckning, information etc. till 3 000 000 kronor. Därtill kommer framtida drift- och underhållskostnader som enligt verket kan uppskattas till 200 000 kronor per år. SCB bedömer att byråns kostnader på grund av förslaget ökar med 4,25 miljoner kronor för enkätutskick till företagen, förbättring av metoder m.m. SCB:s ökade arbetsbörda och kostnader till följd av förslaget ska hanteras inom befintliga anslagsramar.	s.234 De föreslagna reglerna är till fördel för mindre företag både vad avser likviditetsvinster och minskad administrativ börda.	DELVIS	s.233 Verket kommer emellertid att få engångskostnader för t.ex. framtäggandet av blanketter och förändringar i IT-systemen. Dessa kostnader har av Skatteverket uppskattats till 2 000 000 kronor.	
2007/08:1	Budgetproposition för 2008			NEJ		
2006/07:1	Budgetproposition för 2007			NEJ		
2005/06:174	Förenklade skatteregler med anledning av ny redovisningslagstiftning			NEJ		
2005/06:130	Omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt inom byggsektorn	s.61 Skatteverket torde visserligen behöva genomföra betydande informationsinsatser gentemot aktörerna i byggsektorn, när det gäller de nya reglerna. Eventuella merkostnader som uppstår skall dock tas inom ram.	s.61 Jämfört med om huvudregeln i fråga om skattskyldighet i stället skulle gälla innebär det att den administrativa hanteringen av mervärdesskatten för berörda företag blir i viss mån mer komplicerad och betungande. Det i sin tur kan leda till att fullgörandekostnaderna, dvs. företagens kostnader för hanteringen av mervärdesskatten, ökar. Förslaget medför förändrade redovisningsrutiner för många företag, vilket kan ge upphov till vissa kostnader.	NEJ		

Pöproposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
---------------	-----------------------	---------------------------------------	-------------------------------------	--	----------------------------------	--------------------------------

Eventuella ökade kostnader bör dock bli relativt begränsade.

2005/06:1	Budgetproposition för 2006			NEJ		
-----------	----------------------------	--	--	-----	--	--

2004/05:15	Mervärdesskatt vid omsättning av gas och el, m.m.	s.60 Förslaget innebär att det formellt sett tillkommer en arbetsuppgift för Skatteverket. Denna uppgift torde emellertid ha en förhållandevis begränsad omfattning. Antalet överklaganden av Skatteverkets beslut, till Länsrätten i Dalarnas län, som kommer att anges som överklagningsinstans, torde därför bli ringa. Med hänsyn härtill och det tidigare anförda väntas förslaget inte heller för de allmänna förvaltningsdomstolarna medföra några nämnvärt ökade kostnader. Eventuella merkostnader som uppstår får tas inom ram.	s.61 Genom att det införs klarare och tydligare beskattningslandsregler uppnås en förenkling av mervärdesbeskattningen inom detta område. Förslaget medför inte att några ytterligare skyldigheter införs för företagen. Bestämmelserna i förslaget är inte direkt riktade mot små och medelstora företag utan avser att generellt reglera beskattningen inom det aktuella området.	NEJ		
------------	---	---	---	-----	--	--

2003/04:26	Nya faktureringsregler när det gäller mervärdesskatt	s.111 Förslaget kan innebära vissa mindre kostnader av engångskaraktär för Skatteverket och Tullverket.	s.111 Förslagen kommer initialt att innebära krav på viss omställning av rutinerna för företag. De föreslagna bestämmelserna bedöms i huvudsak utgöra ett steg mot förenkling som kommer att påverka situationen även för små och medelstora företag.	NEJ		
------------	--	---	---	-----	--	--

2002/03:77	Mervärdesskatteregler för elektronisk handel samt för radio- och TV-sändningar	s.59 Totalt kan kostnaden för Riksskatteverket och Skattemyndigheten i Stockholm beräknas till ca 700 000 år 2002, 2 540 000 kr år 2003, 750 000 kr år 2004 och därefter 625 000 kr per år.		NEJ		
------------	--	---	--	-----	--	--

Pöproposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
2002/03:5	Vissa mervärdesskattefrågor, m.m.	s. 99 Skatteförvaltningens kostnader för att administrera det föreslagna uppskovet har av Riksskatteverket uppskattats vara försumbara. Kostnaderna bedöms därför kunna hanteras inom befintliga anslag. Eftersom de allra flesta som ansöker om uppskov kan förväntas få sin ansökan beviljad, kan endast ett fåtal överklaganden på grund av vägrat uppskov förväntas belasta de allmänna förvaltningsdomstolarna.	s.100 Förslagen avseende mervärdesskatt utgör i huvudsak tekniska ändringar som inte torde påverka företagens administration och kostnader för hantering av mervärdesskatten eller i övrigt medföra konsekvenser för företagen.	NEJ		
2001/02:45	Sänkt mervärdesskatt på böcker och tidskrifter, m.m.	s.40 För skatteförvaltningens del kommer lagändringen medföra att skattskyldiga kommer efterfråga information om hur lagen skall tillämpas i olika sammanhang. För att skapa möjlighet för skattskyldiga att på ett korrekt sätt tillämpa lagen bedömer regeringen att det vid lagens införande krävs ökade insatser av skatteförvaltningen avseende information och kontroll. Kostnaden för skatteförvaltningen bedöms initialt uppgå till 10-15 miljoner kronor. Förslagen förväntas inte leda till någon beaktansvärd ökning av arbetsbelastningen för de allmänna förvaltningsdomstolarna.		NEJ		
2001/02:28	Utländska företagares mervärdesskatt i Sverige	Regeringens förslag beträffande omvänd skattskyldighet för utländska	För utländska företag som har skattepliktig omsättning inom landet bör förslaget om omvänd skattskyldighet	NEJ		

Pöproposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
		företagares omsättning inom landet torde inte ha någon statsfinansiell effekt.	innebära administrativa förenklingar och minskade kostnader för hanteringen av mervärdesskatten. I övrigt torde regeringens förslag, som framför allt är av systematiskt teknisk karaktär, inte medföra några ekonomiska konsekvenser.			
2000/01:23	Sänkt mervärdesskatt på tillträde till djurparker, m.m.			NEJ		
1999/2000:126	En ny tullag	s.137 Flera förslag är av närmast lagteknisk karaktär, då endast innebär förtydliganden av en redan gällande ordning. I den delen kommer förslagen givetvis inte att innebära några kostnader. Inte heller de förslag som innebär ändring i sak kan enligt regeringens mening medföra några beaktansvärda statsfinansiella konsekvenser.	s.137 Det övergripande syftet med förslagen är att ge den svenska tullagstiftningen ett innehåll som underlättar en smidig hantering i tullförfarandena för såväl näringslivet som myndigheterna.	NEJ		
1999/2000:82	Mervärdesskatt vid överlåtelse och nyttjande av fastigheter	s.121 Enligt regeringens mening innebär förslagen förändringar vid den praktiska och administrativa hanteringen av den frivilliga skattskyldigheten. Även om förenklingarna inte når den nivå som utredningen föreslagit bör vissa besparingar kunna ske i form av frigjorda resurser, i vart fall sedan skattemyndigheterna tillämpat de nya rutinerna under en tid. Dessa resurser kan användas för förbättrad kontroll av verksamheten.	s.122 Konsekvenserna för fastighetsägarna del av den föreslagna regleringen består främst av minskade hanterings och administrationskostnader. I detta ligger även förenklingar av systemet som underlättar för fastighetsägarna att kunna följa reglerna.	NEJ		

Pöproposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
1999/2000:58	Mervärdesskattefrågor med anledning av Öresundsförbindelsen	s.25 Utöver det administrativa merarbete som följer av att de svenska myndigheterna skall hantera återbetalningar av mervärdesskatt till utländska företagare i särskild ordning, innebär förslagen i propositionen inte sådana ändringar som kan förväntas medföra behov av resursförstärkning till skattemyndigheterna eller förvaltningsdomstolarna.		NEJ		
1998/99:69	Särskilda mervärdesskatte-regler för investeringsguld	s.29 Slutligen skall noteras att förslagen i propositionen inte innebär sådana ändringar som kan förväntas medföra behov av resursförstärkning till skattemyndigheterna eller förvaltningsdomstolarna.		NEJ		
1997/98:148	Gruppregistrering i mervärdesskattesystemet m.m.	s.66 Förslagen i propositionen innebär inte sådana ändringar som kan förväntas medföra behov av resursförstärkning till skattemyndigheterna eller förvaltningsdomstolarna.		NEJ		
1996/97:100	Ett nytt system för skattebetalningar, m.m.	s.530 Sammantaget kommer således det föreslagna systemet för redovisning och betalning av skatter och avgifter att föra med sig en påtagligt förenklad administration.	s.533 Visst administrativt merarbete för de skattskyldiga följer av den utvidgade skyldigheten att lämna preliminär självdeklaration. Denna begränsar också möjligheterna att skjuta skattebetalningar på framtiden genom att begära ändrad beräkning av den preliminära skatten.	NEJ		
1996/1997:81	Mervärdesskatt beskattningsland för telekommunikationstjänster, m.m.			NEJ		

Pöproposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
1996/97:10	Mervärdesskatt inom kultur-, utbildnings- och idrottsområdet	s.54 De föreslagna mervärdesskattebeläggningarna medför att antalet skattskyldiga personer ökar vilket tenderar att öka skattemyndigheternas administrationskostnader. Regeringen gör dock bedömningen att de föreslagna förändringarna på bl.a. utbildningsområdet innebär en förenkling och en större enhetlighet i beskattningen i förhållande till dagens system. De föreslagna förändringarna innebär därför sammantagna inte någon förändring av skattemyndigheternas administrationskostnader.	NEJ			
1995/96:191	Mervärdesskatt på entréavgifter till biograf-föreställningar	NEJ				
1995/96:58	EG:s andra förenklingso-direktiv och den svenska mervärdesbeskattningen	NEJ				
1995/96:45	Mervärdesskatt på allmänna nyhetstidningar	NEJ				
1995/96:19	Nya tidpunkter för redovisning och betalning av mervärdesskatt	s.21 Sammantaget torde ändringarna inte innebära någon merkostnad för skatteförvaltningens administration.	s.22 Förkortningen av redovisningsperioden innebär att de skattskyldiga som redovisar i särskild mervärdes-skattedeklaration måste upprätta dessa varje månad i stället för varannan. Det betyder att varje deklaration kommer att bygga på ett mindre omfattande underlag och därmed bli något enklare att upprätta. Deklarationsarbetet	JA	s.21 Dessutom uppkommer kostnader för omställning av tekniska system.	s.22 De ekonomiska redovisningssystemen hos de skattskyldiga är ofta uppbyggda för att tillgodose både företagsledningens krav på rapportering och externa krav på redovisningen.

Pöproposition	Lagförslag i huvudsak	Administrativa effekter för myndighet	Administrativa effekter för företag	Berör konsekvensanalysen lagförslagets inverkan på IT-system	Avseende myndighets affärssystem	Avseende företags affärssystem
---------------	-----------------------	---------------------------------------	-------------------------------------	--	----------------------------------	--------------------------------

			kommer alltså i viss mån att utjämnas över tiden. Samtidigt ökar arbetsbelastningen för de skattskyldiga genom de fasta moment som måste utföras vid varje deklarationstillfälle och således oftare än tidigare. För de skattskyldiga vars årliga beskattningsunderlag understiger en miljon kronor minskar dock antalet deklarationstillfällen från sex till en gång per år. Detta ger en minskad arbetsbelastning. Förslaget om tidigareläggning av redovisnings- och betalningstidpunkten för mervärdesskatt för de allra största företagen innebär att dessa får kortare tid för arbetet med att upprätta sina mervärdesskattedeklarationer. Regeringen gör dock den bedömningen att detta inte kan förväntas medföra några betydande problem för denna kategori företag.			
--	--	--	---	--	--	--

1994/95:202	Mervärdesskatt på omsättning av begagnade varor, m.m.			NEJ		
1994/95:57	Mervärdesskatten och EG			NEJ		
1993/94:225	Vissa mervärdesskattefrågor	s.17 Regeringen är medveten om att den förordade ordningen kan innebära en ökad administrativ belastning för såväl skattemyndigheterna som för de skattskyldiga.	s.17 Regeringen är medveten om att den förordade ordningen kan innebära en ökad administrativ belastning för såväl skattemyndigheterna som för de skattskyldiga.	NEJ		
1993/94:99	Om ny mervärdesskattelag			NEJ		

Propositioner som ingår i sammanställning

2013/14:224 Nya mervärdesskatteregler om omsättningsland för telekommunikationstjänster, radio- och tv-sändningar och elektroniska tjänster

2013/14:28 Ändrad deklarationstidpunkt för mervärdesskatt

2013/14:27 Vissa skattefrågor

2013/14:16 Förändrad hantering av mervärdesskatt vid import

2013/14:1 Budgetproposition för 2014

2012/13:124 Begreppet beskattningsbar person – en teknisk anpassning av mervärdesskattelagen

2012/13:1 Budgetproposition för 2013

2011/12:132 Samordningsförbunds rätt till ersättning för viss mervärdesskatt

2011/12:94 Nya faktureringsregler för mervärdesskatt m.m.

2011/12:1 Budgetproposition för 2012

2010/11:52 Följdändringar inom skatte- och tullområdet med anledning av Lissabonfördraget

2010/11:36 Förlängd ansökningsperiod för återbetalning av mervärdesskatt avseende återbetalningsperioder under 2009

2010/11:28 Vissa tekniska mervärdesskattefrågor

2010/11:16 Omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med utsläppsrätter för växthusgaser

2010/11:14 Nya mervärdesskatteregler om förändrade krav för viss import av varor

2009/10:15 Nya mervärdesskatteregler om omsättningsland för tjänster, återbetalning till utländska företagare och periodisk sammanställning

2008/09:65 Sänkt bolagsskatt och vissa andra skatteåtgärder för företag

2007/08:25 Förlängd redovisningsperiod och vissa andra mervärdesskattefrågor

2006/07:1 Budgetpropositionen för 2007

2005/06:174 Förenklade skatteregler med anledning av ny Redovisningslagstiftning

2005/06:130 Omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt inom byggsektorn

2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006

2004/05:15 Mervärdesskatt vid omsättning av gas och el, m.m.

2003/04:26 Nya faktureringsregler när det gäller mervärdesskatt

2002/03:77 Mervärdesskatteregler för elektronisk handel samt för radio- och TV-sändningar

2002/03:5 Vissa mervärdesskattefrågor, m.m.

2001/02:45 Sänkt mervärdesskatt på böcker och tidskrifter, m.m.

2001/02:28 Utländska företagens mervärdesskatt i Sverige

2000/01:23 Sänkt mervärdesskatt på tillräde till djurparker, m.m.

2000/01:1 Budgetpropositionen för 2001

1999/2000:126 En ny tulllag

1999/2000:105 Vissa punktskattefrågor

1999/2000:82 Mervärdesskatt vid överlåtelse och nyttjande av fastigheter

1999/2000:58 Mervärdesskattefrågor med anledning av Öresundsförbindelsen

1998/99:69 Särskilda mervärdesskatteregler för investeringsguld

1997/98:148 Gruppregistrering i mervärdesskattesystemet, m.m.

1996/97:81 Mervärdesskatt – Beskattningsland för telekommunikationstjänster, m.m.

1996/97:10 Mervärdesskatt inom kultur-, utbildnings- och idrottsområdet

1996/97:1 Budgetpropositionen för 1997

1995/96:191 Mervärdesskatt på entréavgifter till biograf föreställningar

1995/96:58 EG:s andra förenklingsdirektiv och den svenska mervärdesskatten

1995/96:45 Mervärdesskatt på allmänna nyhetstidningar

1995/96:19 Nya tidpunkter för redovisning och betalning av mervärdesskatt

1994/95:202 Mervärdesskatten på omsättning av begagnade varor, m.m.

1994/95:57 Mervärdesskatten och EG

1993/94:225 Vissa mervärdesskattefrågor

1993/94:99 Om ny mervärdesskattelag

Propositioner som inte ingår i sammanställning

Vissa propositioner har, trots att de innehåller förslag som medför förändringar avseende mervärdesskatt, medvetet utesluts i sammanställningen, med anledning av kartläggningens fokus på förändringar av affärssystem i samband med lagändring.

- 2012/13:155 Förvaltare av alternativa investeringsfonder
- 2012/13:124 Begreppet beskattningsbar person - en teknisk anpassning av mervärdesskattelagen
- 2011/12:80 Nya lagar för yrkestrafik och taxi
- 2010/11:1 Budgetproposition för 2011
- 2009/10:1 Budgetproposition för 2010
- 2007/08:50 Nya skolmyndigheter
- 2007/08:1 Budgetpropositionen för 2008
- 2006/07:96 Om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.
- 2005/06:134 Anpassningar av studiestödet till vissa EG-direktiv, m.m.
- 2005/06:128 Anpassningar till nya EG-bestämmelser om livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd m.m.
- 2005/06:43 Legitimation och skyddad yrkestitel
- 2005/06:7 Vissa kommunalekonomiska frågor
- 2003/04:76 Vissa fastighetstaxeringsfrågor, m.m.
- 2003/04:41 Möjlighet till förenklat tullförfarande
- 2002/03:150 En ny lag om investeringsfonder
- 2003/04:24 Skatteadministrativt samarbete i EU
- 2002/03:99 Det nya Skatteverket
- 2001/02:127 Punktskatternas infogning i skattekontosystemet, m.m.
- 2001/02:94 Proviantering med obeskattade varor för försäljning ombord på färjelinjer mellan Sverige och Norge
- 2000/01:121 Vissa frågor inför den allmänna fastighetstaxeringen år 2003, m.m.
- 2000/01:95 Lag om vägtrafikregister, m.m.
- 2000/01:31 Vissa förmögenhets- och punktskatterfrågor, m.m.
- 2000/01:30 Inkomstskatteregler vid ändrad skattskyldighet till mervärdesskatt
- 1999/2000:23 Redovisning och aktiekapital i euro
- 1999/2000:10 Ett reformerat studiestödssystem

- 1999/2000:2 Inkomstskattelagen
- 1998/99:142 Femprocentsregeln för försäkringsföretag och banker
- 1998/99:130 Ny bokföringslag m.m.
- 1998/99:124 Staten och trossamfunden – stöd, medverkan inom totalförsvaret, m.m.
- 1998/99:86 Ändrade skatteregler med anledning av att taxfreeförsäljningen inom EU upphör
- 1998/99:79 Tullagens överklaganderegler, m.m.
- 1998/99:38 Staten och trossamfunden – begravningsverksamheten, kulturminnena, personalen, avgiftsbetalningen, m.m.
- 1998/99:1 Budgetpropositionen för 1999
- 1997/98:153 Vissa kommunala frågor
- 1997/98:141 Utländska försäkringsgivare med verksamhet i Sverige
- 1997/98:134 Kontrolluppgiftsskyldighet vid options- och terminsaffärer, m.m.
- 1997/98:109 Yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område
- 1997/98:65 Reformerat förhandsbesked i skattefrågor, m.m.
- 1997/98:63 En reformerad yrkestrafiklagstiftning
- 1997/98:33 Utfärdande av F-skattsedel, m.m.
- 1996/97:100 Ett nytt system för skattebetalningar, m.m.
- 1996/97:12 Vissa justeringar i lagen om räntefördelning vid beskattning m.m.
- 1995/96:232 Skattefrihet för internationella organisationer, diplomater m.fl. – mervärdesskatt och punktskatter
- 1995/96:224 Följdfrågor med anledning av den ändrade länsindelningen i Skåne m.m.
- 1995/96:198 Ekonomisk-politiska åtgärder på skatte- och avgiftsområdet
- 1995/96:176 Förstärkt tillsyn över hälso- och sjukvården
- 1995/96:170 Översyn av skattebrottslagen
- 1994/95:209 Kontrolluppgiftsskyldighet vid avyttring av värdepapper m.m.
- 1994/95:150 Kompletteringspropositionen för 1995
- 1994/95:91 Beskattningen av europeiska ekonomiska intressegrupperingar (EEIG) och andra inkomstskattefrågor
- 1993/94:152 Ändrad tidpunkt för att lämna självdeklaration m.m.
- 1993/94:151 Rättssäkerhet vid beskattningen

About Deloitte

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte's more than 210,000 professionals are committed to making an impact that matters.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.